

**Aan
de Gemeenteraad**

Nr. SBC/2004/246

Datum 2 april 2004

Onderwerp vaststellen stadsjaarverslag inclusief rekening 2003

1. INLEIDING

Hierbij bieden wij u het stadsjaarverslag ter vaststelling aan. Het jaarverslag omvat tevens de jaarrekening 2003 en het sociaal jaarverslag 2003. Deel 1 (beleidsinhoudelijke en financiële resultaten inclusief de balans) is bijgevoegd. Deel 2 (productenresultaten en het statenwerk volgens de comptabiliteitsvoorschriften) zal in week 15 via het Raads Informatie Systeem beschikbaar worden gesteld. Een gedrukt exemplaar inclusief deel 2 op CD-rom zal beschikbaar zijn vóór de raadsvergadering waarin het jaarverslag wordt behandeld.

De basis van het voorliggende stadsjaarverslag zijn de jaarverslagen van de programma's, sectoren en bedrijven. Evenals in voorgaande jaren liggen deze voor u ter inzage bij de raadsgriffie.

Voordat wij ingaan op de resultaten van het jaar 2003, willen wij aangeven dat ook het jaar 2003 in meerdere opzichten een bijzonder jaar was. Om te beginnen was het het eerste jaar waarin het eind 2002 vastgestelde Meerjaren(beleids)programma (MJP) uitgangspunt vormde voor het beleid. Dit in combinatie met het daarmee samenhangende Grote Steden beleid (GSB). In het kader van dit jaarverslag zal dan ook aandacht besteed worden aan de vorderingen op de doelstellingen van zowel MJP als GSB. Daarnaast was het een bijzonder jaar omdat veel aandacht is besteed aan het op innovatieve wijze vorm en inhoud geven aan de budgettaire taakstellingen waarmee wij vanaf 2004 werden geconfronteerd. Tenslotte was 2003 een bijzonder jaar op het gebied van bijzondere baten: door diverse transactie op het gebied van beleggingen en deelnemingen is de vermogenspositie van Dordrecht substantieel toegenomen.

2. RESULTATEN 2003

Er is in 2003 weer veel gerealiseerd in de stad. Uit de confrontatie tussen datgene wat we ons voorgenomen hadden in de begroting en de realisatie in de jaarrekening blijkt dat we onze voornemens in belangrijke mate hebben gerealiseerd. Dat is te danken aan de inspanning van velen. Een resultaat waar we trots op zijn.

Ook in financieel opzicht was 2003 een geslaagd jaar. Het resultaat uit de gewone bedrijfsvoering bedroeg € 2,5 mln positief. Bovendien zijn in 2003 extra middelen ontvangen door onder meer de verkoop van aandelen. Het merendeel van deze middelen was al voorzien bij het opstellen van de begroting 2004 (nota "Investeren in Dordrecht", pagina 14). De realisatie van deze bijzondere baten bedraagt € 91,7 mln.

Het totale rekeningresultaat bedraagt daarmee:

Resultaat uit reguliere bedrijfsvoering	€ 2,5 mln voordelig
Resultaat uit bijzondere baten	€ 91,7 mln voordelig
TOTAAL RESULTAAT	€ 94,2 mln voordelig

Voor een nadere toelichting op het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van het jaarverslag.

De bijzondere baten werden in "Investeren in Dordrecht" inclusief een PM-post geraamd op € 85,4 mln ¹. Deze middelen zijn bij de besluitvorming over Investeren in Dordrecht bestemd voor de reserve Strategische Investerings.

De uiteindelijke realisatie van de bijzondere baten is als volgt (bedragen x € 1.000):

- Dividenden en rente Escrow-rekening	€ 7.039
- rendement obligatiefondsen	€ 7.400
- Opbrengst TZH	€ 26.292
- afwikkeling bakstenen	€ 46.746
- vrijval door plafonnering renteschommelfonds	€ 937
- vorderingen Wet Werk en Bijstand	€ 3.300
TOTAAL	€ 91.714

De realisatie van bijzondere baten ad € 91,7 mln is per saldo € 6,3 mln hoger dan het bedrag ad € 85,4 mln dat was voorzien in "investeren in Dordrecht". De extra opbrengsten zijn als volgt gerealiseerd:

-dividend Eneco	+ € 1.700
-dividend BV TZH	+ € 0.100
-dividend Waterbedrijf Europoort	+ € 0.400
-rente Escrow-rekening	-/- € 0.600
-vrijval plafonnering renteschommelfonds	+ € 0.900
-vorderingen Wet Werk en Bijstand	+ € 3.300
TOTAAL	+ € 6,300

3. RESUMÉ

Door de hogere opbrengsten dan voorzien in "Investeren in Dordrecht" is er ten behoeve van resultaatbestemming een bedrag beschikbaar van € 8,8 mln, als volgt opgebouwd:

Resultaat uit reguliere bedrijfsvoering en bijzondere baten	€ 94.200
Af: bestemd voor de Reserve Strategische Investerings	€ 85.400
NETTO RESULTAAT	€ 8.800

¹ In "Investeren in Dordrecht" werden de bijzondere baten geraamd op € 38,7 mln + PM. Deze PM had betrekking op de "afwikkeling bakstenen" (de afwikkeling van de onrendabele bedrijfsonderdelen van de verkooptransactie NV EZH). Deze afwikkeling heeft inmiddels geresulteerd in een opbrengst van € 46,7 mln. Daarmee bedragen de bijzondere baten, als opgenomen in "Investeren in Dordrecht" in totaal € 85,4 mln.

Met het bestemmen van een bedrag van € 85,4 mln voor de reserve Strategische Investerings wordt de besluitvorming op basis van de nota "Investeren in Dordrecht" geformaliseerd in het kader van de jaarrekening 2003.

4. BELEIDSVOORTGANG INCLUSIEF DE UITVOERING VAN HET MJP / GSB

De hoofdlijnen van ons beleid voor de komende jaren zijn in het MJP samengevat in de volgende drie ambities:

- wij werken aan een leefbare stad;
- wij werken aan een aantrekkelijke stad;
- wij werken aan een unieke stad.

De realisatie van deze ambities valt in belangrijke mate samen met het realiseren van de -eveneens in het MJP opgenomen- GSB doelstellingen. Om die reden is in het jaarverslag gekozen voor een verantwoording van de realisatie van de GSB doelstellingen volgens een ordening naar de drie MJP-ambities. Op die wijze wordt verwoord hoe de verwezenlijking van de GSB doelstellingen een bijdrage levert aan de realisatie van de MJP-ambities.

Met betrekking tot het uitvoeringsprogramma van het MJP zijn er voor 2002 en 2003 168 prestaties afgesproken. Van deze 168 prestaties – die variëren van het schrijven van nota's tot het uitvoeren van beleid – is ruim tweederde gerealiseerd. Geconcludeerd kan worden dat de uitvoering van het MJP goed op schema ligt: er is sprake van een gecontroleerde productie.

Over de mate waarin onze productie leidt tot de beoogde doelstellingen zijn wij minder tevreden. In het huidige MJP/GSB wordt uitgegaan van een 10-11 tal doelstellingen met een 150 tal indicatoren. Het huidige MJP en daarmee ook de outputdoelstellingen zijn opgesteld in de tijd dat de economie nog sterk in de groeicijfers zat en als reactie op een visitatiecommissie (lokaal) die de gemeente meer daadkracht, lef en durf toeriep. Inmiddels is de economische wind gedraaid, de huizenmarkt teruggelopen en zien we dat Dordrecht/de Drechtsteden net als elders in den lande over het algemeen te optimistische doelen gesteld hebben. Vele steden halen daarom de met het Rijk afgesproken doelen (ook) niet. Interessanter is echter achter de feiten en cijfers te kijken naar perspectieven op de mogelijkheden die er liggen, bijvoorbeeld ten aanzien van de versterking van de economische structuur of het voorzieningenniveau.

Niet alleen Dordrecht blijft op een aantal doelstellingen achter lopen: dat geldt voor nagenoeg alle steden. Bij de formulering van de doelstellingen blijkt nu dat de G26 destijds optimistische inschattingen hebben gemaakt van de mogelijke effecten van hun beleid. In het nieuwe MOP zullen doelstellingen realistischer en meer in samenhang met elkaar worden geformuleerd.

Voor de integrale verantwoording van de beleidsrealisatie wordt verwezen naar hoofdstuk2 (Beleidsresultaten) van het jaarverslag. Voorts wordt verwezen naar de notitie "Meerjaren-(beleids)programma 2002-2006, kaderstellende beleidsaccenten voor MJP, MOP en kwaliteits-sprong", die uw raad bij brief d.d. 23 maart 2004 is aangeboden ten behoeve van het kaderstellend debat op 6 april 2004.

5. BEDRIJFSVOERING

In 2003 is het OO&S traject volgens plan afgerond. Op 1 januari 2003 werd een formele start gemaakt met het werken in een organisatie die is samengesteld uit sectoren, bedrijven en programma's en een Algemene Directie. Een "formele start", omdat in de praktijk op belangrijke onderdelen onder leiding van de kwartiermakers al langere tijd werd gewerkt volgens het nieuwe model.

In de eerste maanden van 2003 is nog veel aandacht besteed aan het afronden van de plaatsingsprocedures in het kader van de verschillende reorganisaties en aan de financiële ontvlechting van de voormalige diensten. Die activiteiten zijn succesvol afgerond. Ook de centralisatie van de "I-functie" (Informatie- advisering), het laatste onderdeel van het centraal positioneren van de staffuncties, is in 2003 afgerond.

Het kwaliteitstraject is in 2003 met kracht doorgezet. De INK - positiebepalingen van de sectoren en de bedrijven zijn uitgevoerd en omgezet in concrete verbeterplannen per sector. Dat geldt eveneens voor de gemeentebrede INK - positiebepaling. De belangrijkste uitkomst daarvan is dat de Dordtse organisatie naast "wendbaar betrouwbaar en innovatief" ook de ambitie heeft geformuleerd een ketengeoriënteerde en een actiegerichte organisatie te worden. Voorts is in het kader van het kwaliteitstraject door vrijwel alle sectoren en bedrijven een Medewerkers Tevredenheids Onderzoek (MTO) uitgevoerd. De uitkomsten daarvan zijn verwerkt in de plannen van de sectoren en de bedrijven. De gemeentebrede resultaten en conclusies uit positiebepalingen en MTO's zijn daarnaast samengebracht in het document "Zicht op samenhang". Een aantal sectoren werkt al langer met het INK managementmodel. Zo heeft de Brandweer Dordrecht haar eigen organisatie laten toetsen door een INK - auditcommissie. Dit heeft geleid tot het behalen van het INK verbetercertificaat (als eerste Brandweerorganisatie in Nederland). Dit feit inspireert ook andere sectoren en bedrijven om kwaliteit als integraal onderdeel van de bedrijfsvoering, blijvend aandacht te geven. Een in 2003 ontwikkeld instrument dat daarbij helpt is de Monitor Dagelijkse Kwaliteit. De monitor meet maandelijks de prestaties op een aantal klantgeoriënteerde processen, zoals de afhandeling van correspondentie, de telefonische bereikbaarheid en de wachttijden bij de balie.

Als gevolg van externe ontwikkelingen, maar ook op uitdrukkelijk verzoek van de raad, heeft het beleid op het gebied van integriteit in 2003 een belangrijke impuls gekregen. Inmiddels wordt in de P&C- cyclus systematisch stilgestaan bij dit onderwerp. Sectoren en bedrijven geven in de plannen aan op welke wijze zij aandacht besteden aan het integriteitvraagstuk en ook in de managementrapportages is het een vast onderdeel. Daarbij gaat het voornamelijk om maatregelen met een sectorspecifiek karakter zoals beleid voor specifieke functies of activiteiten waarbij het integriteitvraagstuk een belangrijke rol kan spelen. Daarnaast is ook in meer algemene zin aandacht besteed aan het onderwerp. Dat heeft geresulteerd in de vaststelling van:

- de gedragscode
- het integriteitsbeleid

De gedragscode voorziet in de behoefte een norm te bieden ten aanzien van het gewenste gedrag van de medewerkers van de gemeente Dordrecht. Door de uitwerking van een aantal onderwerpen van de gedragscode in specifieke gedragsregels (aanvaarden van geschenken, nevenwerkzaamheden etc.) worden richtlijnen gegeven voor het handelen in risicovolle situaties. Deze regels zijn of worden vervat in B&W-regelingen.

In het integriteitsbeleid worden visie, doelstelling en invalshoeken rond integriteit in de Dordtse situatie beschreven. Het geheel van waarden, normen en regels die gelden voor het handelen van overheidsfunctionarissen in dienst van de gemeente Dordrecht heeft daarmee handen en voeten gekregen. De implementatie van beide documenten in de organisatie is in het 1^e halfjaar van 2004 voorzien.

6. COLLEGE ONDERZOEKS PROGRAMMA

In 2003 is onder de naam College Onderzoeksprogramma (c.o.p) gestart met de uitvoering van doel- en rechtmatigheidsonderzoeken (interne audits). De volgende onderzoeken zijn in 2003 in uitvoering genomen:

1. Een onderzoek naar rechtmatigheid en beheer van subsidies. Dit onderzoek is afgerond en gepubliceerd. De aanbevelingen uit dat onderzoek zijn door het college overgenomen en zullen de komende tijd stapsgewijs worden geïmplementeerd.

2. Een onderzoek naar de resultaten en kwaliteit van benchmarks. Dit onderzoek is vrijwel afgerond en zal op korte termijn aan het college worden aangeboden.
3. Een onderzoek naar de besluitvorming over externe inhuur. Dit onderzoek wordt momenteel – met enige vertraging - door het SBC uitgevoerd en zal voor de zomer aan het college worden aangeboden.

7. VERKLARING EN CONTROLE-RAPPORT ACCOUNTANT

Bij het jaarverslag annex jaarrekening 2003 is door de accountant een goedkeurende verklaring afgegeven. Bij deze verklaring is tevens een controlerapport uitgebracht. Alle adviezen die de accountant geeft in het controle-rapport worden door ons college onderschreven. Het controlerapport is bij het jaarverslag gevoegd. Korthedshalve wordt naar dit rapport verwezen.

8. TEN SLOTTE

Wij hebben het stadsjaarverslag besproken en goedgekeurd in de collegevergadering van 30 maart jongstleden en bieden u deze hierbij ter vaststelling aan.

Wij kunnen ons voorstellen dat u de informatie uit het jaarverslag technisch toegelicht wil zien. Daarom stellen wij u voor om voorafgaand aan de commissievergaderingen een “inloopavond” te beleggen waarin u vragen van technische aard over het jaarverslag kunt stellen. Op die wijze wordt er ons inziens aan bijgedragen dat de discussie tijdens de daarop volgende commissievergaderingen en raadsbehandeling zich meer kan richten op de beleidsmatige aspecten van het jaarverslag.

Wij stellen u voor te besluiten tot vaststelling van het stadsjaarverslag 2003.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van DORDRECHT
de secretaris de burgemeester

W. van Miltenburg I.s. A.T. Kamsteeg I.b.